

MUF Stockholm

Distriktstämma 2008

Motion 2: Angående fildelning

Johan Hjelmstrand, MUF Väsby

Hanif Bali, MUF Väsby

“Dagens hårda lagstiftning har plötsligt gjort miljoner svenskar till brottslingar. Sådana lagar kan man givetvis inte acceptera! Har riksdagen tagit en lag som inte fungerar i verkligheten får man inte vara rädd att ändra lagen.” – moderat.se, valrörelsen 2006

“Vi kan inte jaga en hel ungdomsgeneration” – Fredrik Reinfeldt, valrörelsen 2006

Inledning

Tack vare fildelningen har möjligheten att ta del av kultur i form av musik, film och TV ökat enormt. Men fenomenet är inte nytt om man jämför med hur det var för tio eller tjugo år sedan. Då handlade det om att man spelade in radiosändningar på kassett, kopierade varandras band, eller spelade in favoritfilmen på videoband och bytte med sina kompisar. Idag görs samma saker, men över Internet. Fildelning är vår tids variant av kopiering av kassetter och videoband.

Mot denna utveckling vänder sig organisationer som Antipiratbyrån och andra lobbygrupper. Deras förslag mot fildelningen är att övervaka vad alla gör på Internet och ifall någon ertappas med att skicka en låt eller film, tycker de att straffet ska bli hårt. I jakten på fildelare tänker de sig att Internetleverantörerna ska installera övervakningsutrustning som går igenom varje mail, msn-meddelande och filöverföring för att se vad man skickar och tar emot. Att någon snokar igenom vad man gör på Internet är en oerhörd kränkning av den personliga integriteten. Det enda sättet för Antipiratbyrån att stoppa fildelningen är just dessa metoder vilket innebär att vi antingen övervakar allt och alla eller accepterar att fildelningen är här för att stanna. Den enkla sanningen är att nästa alla kommunikationsskanaler på Internet kan användas för att kopiera upphovsrättskyddad information. Kan du använda en tjänst till att skicka ett meddelande kan du sannolikt använda samma tjänst till att skicka en mp3-låt.

Som vänner av frihet, personlig integritet och utveckling anser vi att Moderata Ungdomsförbundet tydligt måste ta ställning för att den fildelning som idag är förbjuden borde tillåtas. Vi anser också att rätten att kommunicera privat, så länge man inte är misstänkt för något brott, måste upprätthållas.

Påhittad ensamrätt

Vissa hävdar, felaktigt, att nedladdning av en musikfil eller en film är stöld. Detta motsägs inte bara av att det i lagen inte heter så (det kallas upphovsrättsbrott). Dessutom är en tydlig skillnad att den ursprungliga ägaren till musiken inte blivit av med den bara för att någon har gjort en kopia. Äganderätten har alltså inte kränkts utan enbart ensamrätten att styra över hur och om andra får tillverka kopior. Detta är upphovsrätten, ett monopol som har konstruerats av politiker ungefär på samma sätt som Bilprovningens ensamrätt att besikta bilar eller Systembolagets ensamrätt på att sälja alkohol i butik har kommit till.

Åsikten att fildelning måste vara förbjudet för att inte många skivbolag ska gå i konkurs går oftast hand i hand med förespråkande av upphovsrätten. Detta är klassisk socialdemokratisk industristödspolitik, men nu riktad till musik- och filmföretag istället för varv och stålverk. När en politiker hävdar att det kan skapas för lite film eller musik om man får fildela rör vi oss snabbt bort från marknadsekonomi i riktning mot planekonomi. Där använder staten bidrag, skatter och förbud (upphovsrätt) så att det ska tillverkas så mycket av en vara som politikerna bestämt.

Istället för att inrätta monopol eller jaga fildelare borde skivbolagen få tjäna sina pengar på egna meriter. Har de affärsmodeller som blivit föråldrade duger det inte att som på 80-talet försöka förbjuda videobandspelare eller som för bara några år sedan försöka förbjuda mp3-spelare. Precis som företagen som levererade is för att hålla igång dåtidens kylskåp tvingades förändras eller gå under står skivbolagen inför samma situation. Istället för att förbjuda framtiden borde de anpassa sig till den, och ge upp jakten på fildelarna.

Allt du gör kommer att övervakas

Till och med myndigheter, som annars inte brukar kännetecknas som vänner av frihet, ogillar fildelningsmotståndarnas metoder. Datainspektionen frågar sig om vissa förslag är förenliga med det skydd för privatlivet och enskildas korrespondens som följer av Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Det finns både EU-direktiv och svensk lagstiftning som säger att internetleverantörers uppgift är att tillhandahålla kommunikationsmöjligheter – inte att hålla reda på vad enskilda människor samtalar om eller vilken information de skickar till varandra. Konkurrensverket tillägger att vi inte rimligen kan ge vilka privata företag som helst en roll som poliser. Besluten om att stänga av internetanvändare kan bli godtyckliga utan en rättsprocess. Och så fortsätter det när man läser de tunga myndigheternas synpunkter.

I flera länder och samhällen används redan de här metoderna. I Kina sitter tusentals statsanställda och går igenom medborgarnas kommunikation och censurerar eller anmäler opassande kommunikation mellan medborgarna. Frankrike är på väg att införa integritetskränkande lagstiftning med avlyssning, internetförbud och höga straff för något så ofarligt som fildelning. I flera andra länder lobbas det för att införa liknande lagstiftning.

Vad är egentligen upphovsrätt?

En missuppfattning som tyvärr är ganska så utbredd är att äganderätt är detsamma upphovsrätt och att fildelningsförespråkare därmed skulle befinna sig på vänsterkanten inom politiken. Så enkelt är det inte. Näringslivets tankesmedja, Timbro, har till exempel gett ut boken "Det stora misstaget: Socialismens felslut". Där förklarar ekonomen och Nobelpristagaren FA Hayek skillnaden mellan vanlig äganderätt och upphovsrätt. Medan tillgången på materiella (fysiska) föremål till sin natur är begränsad är tillgången till immateriella verk obegränsad, såvida politiker inte lagstiftar fram en begränsning genom kopieringsförbud. Enligt Hayek har erfarenheten inte visat att sådana begränsningar medför ökad innovation. En annan Nobelpristagare, Milton Friedman, beskriver upphovsrätten som ett monopol som minskar utbudet till en nivå under den optimala. Upphovsrätten och de förbud som behövs för att den ska fungera bör enligt Friedman främst beskrivas som en inskränkning av yttrandefriheten.

Äganderätten hjälper oss att avgöra vem som har rätt till resurser när utbudet är begränsat. Upphovsrätten påminner om äganderätten för att skaparen av ett verk har den, men där slutar likheterna. En digital fil kan, till skillnad från fysiska föremål, kopieras oändligt många gånger utan att någon blir fråntagen sin egendom. Rätten som står på spel är alltså inte äganderätten utan ensamrätten att styra hur ett digitalt verk får användas. Man kan likna det vid en gatumusikant i tunnelbanan som vill bestämma över vilka förbipasserande resenärer som ska få lyssna på musiken hon spelar.

Ett rimligare alternativ än dagens upphovsrätt är att den som säljer en produkt får acceptera att andra använder sin frihet och sin äganderätt till att skapa kopior för eget bruk. Det är inte heller ekonomiskt rimligt med ett monopol som är till för att ge upphovsmannen rätt att tjäna pengar på sin verksamhet. I andra sammanhang kräver vi att företagare har en affärsmodell som fungerar utan monopollagstiftning. Varför skulle inte det gälla artister?

Det är heller inte första gången som skiv- och filmindustri med Antipiratbyrån i spetsen går till attack mot den tekniska utvecklingen. På 70-talet ville man förbjuda kopiering av kassetband, på 80-talet ville man förbjuda videobandspelare och på 90-talet försökte man i domstol stoppa de första mp3-spelarna. Nu, under 2000-talets början, ger man sig på nästa innovation: fildelningen. Om vi inte tydligt tar ställning för att den fildelning som idag är förbjuden görs laglig kommer allt vi gör på Internet att övervakas och mer än en miljon svenskar kommer straffas i domstol.

Vi kan inte jaga en hel ungdomsgeneration.

Därför yrkar vi på:

att Moderata Ungdomsförbundet uttalar att den fildelning som idag är förbjuden bör tillåtas för icke kommersiellt bruk.

att Moderata Ungdomsförbundet uttalar att vi stödjer rätten att kommunicera privat utan att avlyssnas så länge man inte är misstänkt för brott.

samt

att stämman tar motionen som sin egen.

att stämman sänder motionen till Moderata Ungdomsförbundets förbundsstämma.

att stämman sänder motionen till Moderata Samlingspartiets partistämman.

Distriktsstyrelsens svar

Den nuvarande lagstiftningen om fildelning har skapat en massiv debatt mellan äganderätt vs. integritet. Distriktsstyrelsen anser att motionären på ett utmärkt sätt har argumenterat om bristerna med den nuvarande lagstiftningen som pekar ut miljoner svenskar som brottslingar, i handlingar som sedan länge varit en del av deras vardag.

Vi kan inte annat än hålla med motionären om att Moderata Ungdomsförbundet måste ta tydlig ställning för att skydda varje individs frihet och personliga integritet. Eftersom vi anser att fildelning har blivit en naturlig del i människors liv, speciellt ungas, att utvecklingen som den är idag aldrig kommer kunna stoppas. Staten, musik- och filmbranschen måste kunna anpassa sig till hur verkligheten ser ut och inför framtiden, istället för att aktivt arbeta för att klämma åt miljoner människor som vill ta del av nöjen för eget bruk.

Distriktsstyrelsen föreslår därmed stämman att bifalla att-sats 1, 2, 3, 4 och 5

